

туристичного споживання та інших тенденцій на ринку туризму [1].

Для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних туристичних послуг необхідно розширювати інноваційну діяльність, а саме: сформувати інноваційні стратегії розвитку туристичної індустрії на державному рівні, зокрема, підтримку наукових розробок у сфері інновацій у туризмі; створити єдину мережу туристично-інформаційних центрів, що є особливо актуальним під час підготовки до Чемпіонату, адже для іноземних туристів користування швидкими і доступними засобами отримання інформації про туристичні можливості країни, в якій вони перебувають, є звичним, а отже, необхідним; виявити проблеми та створити умови для інноваційних форм організацій туристичної діяльності, які б забезпечили зростання конкурентоспроможності фірмам та регіонам, а також формування взаємопов'язаних інститутів, що призначені для фінансування інфраструктури інноваційної діяльності та інноваційних проектів у галузі туризму й рекреації, наприклад – створення туристичних кластерів, регіональних рекреаційних корпорацій, спеціальних економічних зон тощо.

Список використаних джерел:

1. Ковальчук С., Миколишина В. Поняття туристичного ринку та особливості його функціонування. Вісник Хмельницького національного університету. 2011. № 6. Т. 4. С. 60-65.

Подарин В.Р., студентка

Науковий керівник: Мороз Л.А., к.е.н, доцент
Національний університет “Львівська політехніка”,
м. Львів, Україна

ІМІДЖ ДЕРЖАВИ У КОНТЕКСТІ ПАРАДИГМИ ЕКОНОМІКИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Екологічна наука зробила великий внесок у розуміння природного світу та впливу людей на цей світ. Проте важливо зауважити, що світ у своїй більшості, а саме підприємці, чиновники, переважно читає книги чи новини про бізнес, владу та економіку, а вартувало б і природокористування взяти до уваги. У скількох політиків у виборчій програмі вказані пункти як не щодо заходів для зменшення шкідливого впливу на Землю, то хоча б не збільшення частки впливу країни на погіршення стану екосистем? Як на мене, риторичне запитання.

XXI століття – століття протиріч: коли світом керують гроші та знищується все заради тих самих грошей, але мовчати, приховувати наслідки діяльності людства вже не вдається і про це говорять, багато говорять. У XXI столітті неабиякою потужною річчю є тенденція, і гроші це просто ще одна тенденція. На мою думку, найголовнішою тенденцією слід вважати економіку природокористування, екологічність усіх процесів, які мають вплив на природу.

Беручи до уваги визначення іміджу держави у контексті екологічної економіки, економіки природокористування, можна сказати, що це сформована сукупність уявлень про державу щодо її розумного, раціонального, продуктивного використання природних ресурсів, а також екологічної ефективності подолання наслідків свого впливу на планету. На жаль, у сучасному неоіндустріальному суспільстві немає країн з досконалим іміджем, проте не може

не тішити, що є держави, які рухаються у напрямку позитивної репутації на міжнародній арені. Бути екологічно орієнтованою державою – престижно!

Сьогодні поняття екосистемних послуг та природного капіталу з'явилися як засіб висвітлення та відображення значення біорізноманіття та екосистем для добробуту людини. Проте це поняття не слід розуміти в сенсі природа для людини. Саме людству потрібно берегти те, що їм дарує навколишнє середовище, а не використовувати екосистеми як засіб збагачення. Отож потрібно переорієнтуватись на дослідження, що забезпечують майбутнє, в якому природні системи та люди, яких вони включають, співіснують разом. Визнаючи, що керовані екосистеми та інтенсивна експлуатація ресурсів визначають майбутнє, екологи повинні відігравати значно більшу роль в політиці та рішеннях, які впливають на навколишнє середовище.

Зв'язок між економічним зростанням та навколишнім середовищем є складним, проте неможливо заперечувати його наявність. Стосунки людей та природи можна відобразити через три основні парадигми економіки природокористування, які відображено на рис. 1.

Парадигма 1: мінімальне використання природних ресурсів (мінімальний вплив здійснюється локальними групами населення певних екосистем)

Парадигма 2: оптимальне використання природних ресурсів (використовується обмежена кількість ресурсів задля підвищення добробуту населення)

Парадигма 3: максимальне використання природних ресурсів (всі члени суспільства максимально використовують ресурси)

*Рис. 1. Парадигми економіки природокористування **

**Примітка: складено автором на основі джерела [1].*

В умовах XXI століття слід дотримуватися поєднання 1 та 2 парадигми, адже всі природні ресурси є обмеженими і не можуть використовуватись вічно. Також сполучення цих парадигм забезпечить оптимальний добробут населення. Проте людство здатне не тільки користуватися благами навколишнього середовища, а й забруднювати та руйнувати їх. Наприклад, вирубка лісів та забруднення Світового океану пластиком. Тепер вже нікого не дивує те, що люди говорять про екологію та її проблеми. Проте одною з основних проблем є те, що люди не звертають увагу на те, про що варто говорити кожного дня, або ж скоро про це забувають. Головні природні катаклізми, такі як зменшення опадів чи вирубка лісів, пожежі – це наслідок пагубного впливу місцевих чиновників, які в погоні за грошима вирубують ліси навколо Кіліманджаро, в Амазонії чи Карпатах. Візьмемо як приклад збільшення пожеж в лісах Амазонії [2], які виробляють 20% кисню, а також призупиняють глобальне потепління. У 2019 році кількість пожеж стала більшою, ніж в попередні роки, причиною чого стало те, що президент Бразилії дозволив фермерам та власникам домогосподарств вирубувати ліси, а ті у свою чергу для пришвидшення процесу почали їх спалювати. Як результат – масштабна пожежа та декілька країн в диму. Як наслідок – гектари спалено, смерть тварин (а ті, що вижили не зможуть бути без їжі та води), забруднення повітря, а також обговорення дій президента Бразилії,

пропозиції санкцій. Імідж чиновника та країни зіпсовано, людство почало більше говорити про природокористування.

Ще одним моментом, на який потрібно звернути увагу – хто саме і що забруднює. Більшість людей звикло “говорити” про екологію з Америкою та Європою, проте взявши до уваги дослідження "River plastic emissions to the world's oceans" від організації "The Ocean Clean up" [3], зрозуміло, що говорити треба більше та з іншими країнами. Дослідники чітко оцінили й визначили, що топ 20 рік, які найбільше знищують океан, знаходяться в Азії. Загалом 122 ріки (103 в Азії, 8 в Африці, Південній та Північній Америці та 1 в Європі) несуть з собою більше 90% пластику у Світовий океан. Однак, люди не пікетують посольства країн Азії, а продовжують тиск на країни Європи. Можливо, це робиться задля просування інноваційної ідеї “зеленого тарифу” [4] – механізму політики, який спрямований на прискорення інвестицій у технології відновлюваних джерел енергетики.

Іншим прикладом, та вже позитивним, є Швеція та її прогрес у переробці сміття [5], адже країні вдається використовувати 99% відходів і таким чином на сміттєзвалища потрапляє лише близько 1% сміття. Завдяки інноваціям, шведи забезпечують електроенергією 45% Стокгольма, а ще тисячі будинків теплом та електрикою. Тут є своє “але”, яке не дає Швеції досконалості іміджу екологічно орієнтованої країни. Ця переробка здійснюється шляхом спалювання сміття на сміттєпереробних заводах, які все ж частково забруднюють атмосферу, тому технологія є короткостроковою і варта перегляду, і все ж варта уваги інших країн.

Які заходи в інноваційній діяльності варто запроваджувати вже сьогодні для розвитку економіки природокористування?

- Зелена економіка як невід’ємна частина росту і збагачення держави;
- податки та тарифи за забруднення довкілля;
- інвестиції в науки, інституції, які досліджують очисні об’єкти, а також ті, які здатні розщеплювати пластик (наприклад, дослідження ферменту «петаза» [6], оскільки він здатен розщеплювати поліетилентерефталат - пластик (ПЕТ - пластик));
- введення в навчальних закладах, а саме школах, дисциплін з навчання сортування сміття, адже більшість людей не сортують відходи, бо не знають як;
- забезпечення міст пунктами прийому посортованого сміття усіх видів;
- обов’язкова економія енергії, води, використання енергозберігаючих ламп;
- при дозволі на будівництво обов’язковим пунктом зробити утеплення споруди;
- заборона вирубки лісів, жорсткий контроль за цим та великі штрафи;
- вчасне реагування на природні катаклізми.

Ці рекомендації щодо інноваційної політики держави та її інституцій зокрема, є актуальними для усіх країн, в тому числі і для України. На даний момент в Україні найбільшими екологічними проблемами [7] є вирубка प्राдавніх лісів, незаконне видобування бурштину, сміттєзвалища та відсутність переробних

заводів, проблеми, пов'язані з головною рікою – Дніпром, а також наслідки війни на сході.

У висновку можна сказати, що екологічна орієнтованість держави стане перевагою, а також забезпечить щасливе і здорове життя майбутніх поколінь. Змінювати потрібно не клімат, а систему світу, щоб в подальшому життя на Землі принаймні існувало.

Список використаних джерел:

1. Вікіпедія: Економіка природокористування. [Електронний ресурс] - URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Економіка_природокористування (дата звернення: 19.10.2019)
2. В Амазонії масово горять ліси. В чому причини пожежі? [Електронний ресурс] - URL: <https://hmarochos.kiev.ua/2019/08/23/v-amazoniyi-masovo-goryat-lisy-v-chomu-prychyny-pozhezhi/> (дата звернення: 19.10.2019)
3. River plastic emissions to the world's oceans // Nature. – 2017. [Електронний ресурс] – URL: <https://www.nature.com/articles/ncomms15611> (дата звернення 18.10.2019)
4. Вікіпедія: Зелений тариф. [Електронний ресурс] - URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Зелений_тариф (дата звернення: 20.10.2019)
5. Як Швеція досягнула утилізації 99% сміття та імпортує його з інших країн. [Електронний ресурс] URL: <https://ipress.ua/video/yak-shvetsiya-dosyagnula-utylizatsii-99-smittyi-ta-importuie-yogo-z-inshyh-krain-infografika-video-234612.html> (дата звернення: 19.10.2019)
6. Вчені випадково створили мутантний фермент, який допоможе вирішити проблему з відходами пластику. [Електронний ресурс] – URL: <http://www.global-analyt.com/noviny/vcheni-vipadkovo-stvorili-mutantnyi-f/> (дата звернення 18.10.2019)
7. На межі катастрофи. П'ять найбільших екологічних проблем України. [Електронний ресурс] – URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/10/22/7229683/> (дата звернення 23.10.2019)

Рудик А.О., студентка

Науковий керівник: Рудик Н.І.,
к.е.н., доцент, Східноєвропейський
національний університет ім. Лесі
Українки, м. Луцьк, Україна

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОСТЕЛІВ В УКРАЇНІ

Хостели дають можливість отримати послуги щодо розташування дешевше, ніж це може здійснити звичайний готель, що дає їм конкурентну перевагу і дозволяє розвиватися.

Згідно з ДСТУ 4527:2006 «Послуги туристичні. Засоби розміщування. Терміни та визначення» хостел – це засіб розміщення, в якому номери розташовані, як правило, за коридорною або блочною системою, та має умови для самостійного приготування їжі й санітарно-технічні зручності на поверсі або в блоці...» [1].

Відповідно до Закону України «Про туризм» хостели мають належати до категорії «аналогічні засоби розміщення» відносно до готелів. Це значить, що вони, як підприємства будь-якої організаційно-правової форми власності,